

Педагогикалык концепция

Учурдагы Билим берүү, окуу-тарбия процессин өнүктүрүү — заманбап мектеп окуучусунун бүгүнкү күндө адам баласына зарыл болгон дене тарбия предметин өнүктүрүүчү, ошондой ден-соолукка туура кам көрүү, ден-соолукту чыңдоодогу негизги шарттардын бири болуп саналат.

2023-2024-окуу жылынан тартып мектептик жалпы билим берүүнүн мазмуну жаңы мамлекеттик билим берүү. Ал эми дене тарбия сабагынын мазмуну баштапкы, негизги жана жогорку мектеп билиминин баскычтары үчүн иштелип чыккан жаңы предметтик стандарттардын негизинде ишке ашырылат.

Дене тарбия предметинде окуучулар теориялык негиздери менен таанышып, практикалык билимдерине ээ болушат. Бүгүнкү күндө дени сак улут, дени сак өлкө дене тарбия предметинен башка предметтерди өздөштүрүүдө да, күнүмдүк турмушта да кеңири колдонулууда.

Окуучуларга Билим берүүдө жалпы Билим берүү уюмдарынын дене тарбия предметинин стандарты менен **“орто мектептерде дене тарбия предметин окутуунун методикасы”** китебинен методдорунун, каражаттарынын жана ыкмаларынын негизинде өнүктүрүү, тактап айтканда, жекече жана топто маалыматтык ишмердүүлүктү жүргүзүү, натыйжаларга жетишүү жана аларды баалоо жөндөмдүүлүктөрүн өздөштүрүү;

Авторлор тобу:

Мамытов А. М. - профессор, педагогика илимдеринин доктору, КББА башкы илимий кызматкери; Мамбетова М. К. - Кыргыз мамлекеттик дене тарбия жана спорт академиясынын теория жана методика кафедрасынын башчысы; Касымов Э. Т. — КББАнын илимий кызматкери.

- Дене тарбия предметинде көндүмдөрдү, көнүгүүлөрдү жана башкат баалоо дене боюн чыңдоочу машыгууларды аткаруу менен окуучулардын жетишкендиктерин объективдүү баалоо жана анын жыйынтыгы боюнча мотивация берүү.
- Окуу-тарбия процессин уюштурууда педагогикалык контролдун жүргүзүлүп турушу чоң мааниге ээ. Анткени ар бир мугалим өзү аткарган жумушун, окуучу балдардын аткарган кыймыл-аракетин, алардын жетишкендиктерин эч качан көз жаздымынан чыгарбай туура чечимге келип, тарбиялык мааниге багыт берип турушу зарыл.
- Дене тарбия сабагын уюштурууда педагогикалык контролдун бир катар өзгөчө түрлөрү колдонулат. Алардын негизгилери болуп төмөндөгүлөр саналат:
- **биринчиден**, дене тарбия сабагынын организмге тийгизген таасирин тамырдын кагуу санын санап, баалап билсе болот.
- Дене тарбия практикасында бул ыкма **пульсометрия** (пульс – тамырдын кагышы) деп аталат жана бул методикалык колдонмодо жогоруда аталган түшүнүк кеңири колдонулат;
- **экинчиден**, дене тарбия сабагында кандай кыймыл-аракеттердин орун алышын, ага сарпталган убакыттын көлөмүн аныктап, өткөрүлгөн сабакты контролдоп турса болот. Дене тарбия практикасында бул ыкма хронометраж (хроно – убакыт) деп аталат.
- **үчүнчүдөн**, дене тарбия сабагын профессионалдык жактан ар тараптан талдап чыгуу педагогикалык контролдун негизги ыкмаларынын орчундууларынын бири болуп саналат. Мындай талдоону жүргүзүү үчүн жалаң гана сабактын өтүлүш ыкмасы эске алынбай, анын конспектиси, иш планы жана башка көрсөткүчтөрү да бааланат.